

Plan Odnowy

miejsowości Stańkowo.

Na lata 2009 - 2025
Aktualizacja 2018

Województwo Pomorskie
Powiat Kwidzyński
Gmina Prabuty

Prabuty 2018

Spis Treści:

1. Położenie.....	3
2. Rys historyczny.....	4
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	5
4. Analiza SWOT (Stańkowo).....	6
5. Cel i opis przedsięwzięcia.....	7
6. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych oraz przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.....	9

1. Położenie.

Wieś sołecka Stańkowo, trzecia w gminie Prabuty pod względem liczby ludności – mieszka tu 305 mieszkańców i czwarta w gminie ze względu na powierzchnię – 1041,56 ha., leży przy drodze wojewódzkiej 521, łączącej Kwidzyn z Iławą. Wschodnia granica sołectwa z Bronowem należącym do gminy Susz, jest jednocześnie granicą Województwa Pomorskiego i Warmińsko – Mazurskiego. Wieś od zachodu graniczy z miastem Prabuty, od północy z sołectwem Obrzynowo i od południa ze Starym Kamieniem.

Stańkowo i cała Gmina Prabuty leży w strefie chronionego krajobrazu rzeki Liwy. Sołectwo graniczy z jeziorem Sowica o powierzchni 78 ha i jeziorem Burgale o powierzchni 80 ha. . Oba jeziora obfite są w ryby, przy jeziorze Sowica urządzona jest ogólnie dostępna plaża z pomostem, parkingiem i boiskiem do gry w piłkę siatkową. W niedalekim sąsiedztwie, siedem kilometrów dalej na północ położone jest jezioro Dzierżoń o powierzchni 788 ha. Powoduje to, że środkowowschodnia część gminy Prabuty jest bardzo atrakcyjna turystycznie.

2. Rys historyczny.

Pierwsze zapisy o Stańkowie pochodzą z 1347 r., kiedy to biskup pomezański Mikołaj I odnowił przywilej lokacyjny wsi. W 1543 roku w Stankowie znajdował się kościół, żyło tu 20 chłopskich rodzin, które posiadały po trzy włóki ziemi. W 1740 właścicielem Stańkowa został Karl Gustaw von Bardeleben, który założył park. W 1789 r., Stankowo było wsią szlachecką z folwarkiem i kościołem. Było tu 38 domów mieszkalnych. W latach 1790 – 1795 utworzona została szkoła wiejska. W 1809 roku w Stankowie było 21 nazwisk polskich. W 1832 roku założono nowy cmentarz przy drodze do stadniny, stary cmentarz ze względu na epidemię cholery okazał się za mały. W 1877 roku właścicielem Stańkowa został gdański kupiec Johan Gottfrid Borowski, który zbudował nowa siedzibę właściciela, przetrwała ona do 1945 roku. W 1930 roku wzniesiono obok kościoła 2-klasowa szkołę wiejską. Do szkoły należała również Stadnina (Pałatyki) i Grażymowo. Kościół w Stankowie był do 1945 roku obsługiwany przez wspólnego dla Obrzynowa i Stańkowa proboszcza mieszkającego w Obrzynowie. Pod koniec wojny w 1945 roku zniszczeniu uległo większość zabudowań mieszkalnych oraz kościół, szkoła i dwór. Dwór odbudowano około 1952 roku, natomiast ruiny kościoła i szkoły zostały przez wojsko wysadzone i rozebrane.

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

Wieś Stańkowo charakteryzuje zabudowa rozproszona, dawny folwark (po 1945 roku PGR) zabudowania gospodarcze, mieszkalne i dwór zlokalizowane są po obu stronach drogi wojewódzkiej 521. Natomiast gospodarstwa indywidualne rozlokowane są pojedynczo w północnej części sołectwa przy gminnej drodze do Obrzynowa. W południowo – wschodniej części sołectwa, za rzeka Liwą położona jest kolonia. Dawna stadnina, zwaną Pałatykami. Wieś nie posiada obiektów użyteczności publicznej: świetlicy wiejskiej, remizy. We wsi nie ma też organizacji społecznych takich jak straż pożarna, wiejski klub sportowy, koło gospodyń wiejskich. Nieformalnym centrum plac, na którym urządzono boisko do gry w piłkę nożną i siatkową i plac zabaw. Wieś w 100 % jest zwodociągowana i zelektryfikowana. Niestety nie posiada kanalizacji i gazociągu. W 2008 roku, gmina planując kanalizację we wschodniej części Prabut przygotowała dokumentację budowlaną na podłączenie wsi do kanalizacji miejskiej. Jej realizacja jest przewidziana w późniejszym czasie.

Na terenie Stańkowa zachowały się:

- budynek dworu z 1882, spalony w 1945, odbudowany w 1952 r.,
- budynek magazynowy z początku XX wieku,
- budynek gospodarczy z początku XX wieku,
- kuźnia z początku XX wieku,
- dom z początku XX wieku,
- park przy budynku dworskim z XVII w, z zachowanym starodrzewem,
- cmentarz przy drodze do kol. Pałatyki, ze starodrzewem i kilkoma obudowami grobów.

Stańkowo, centrum wsi z przystankiem autobusowym i boiskiem

4. Analiza SWOT (Stańkowo).

Silne strony	Słabe strony
• atrakcyjne tereny rekreacyjne – przyjazny mikroklimat - w niewielkiej odległości od wsi znajdują się lasy, jeziora, rzeka Liwa, • walory krajobrazowe; • brak w pobliżu wsi przemysłu degradującego środowisko; • zainteresowanie sportem, rekreacją turystyką, • dobra infrastruktura techniczna, chodniki, przystanek autobusowy • bogata historia wsi; • pełne zwodociągowanie wsi; • zainteresowanie mieszkańców rozwojem infrastruktury technicznej; • silne więzi mieszkańców ze wsią;	• nie w pełni wykorzystane walory turystyczne; • brak świetlicy wiejskiej • brak szkoły, sali gimnastycznej, sali komputerowej w szkole • brak kościoła; • zły stan techniczny dróg; • peryferyjne położenie; • brak zaplecza sportowego - rekreacyjno wypoczynkowego; • brak kanalizacji wsi; • brak gazyfikacji wsi; • bezrobocie • brak centrum wsi – niekomercyjnej

• zaangażowanie młodzieży sprawami wsi; • współpraca z instytucjami kulturalnymi i partnerami zagranicznymi gminy Prabuty; • duża ilość wolnych terenów gminnych pod inwestycje	przestrzeni publicznej
Szanse • ożywienie społeczne towarzyszące realizacji projektu na terenie wsi; • możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne na rozwój społeczno- ekonomiczny; • zwiększający się stopień komputeryzacji, telefonizacji oraz dostępu do internetu; • rosnące zapotrzebowanie na inwestycje infrastrukturalne; • rozwój tendencji do budowania gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwie; • rosnąca aktywność turystyczna oraz wzrost zainteresowania aktywnym wypoczynkiem i agroturystyką; • możliwość uzyskania dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków; • współpraca z organizacjami pozarządowymi. • budowa szlaku turystyczno - edukacyjnego w gminie • zainteresowanie gminy lokowaniem inwestycji sprzyjającym rozwojowi społecznemu	Zagrożenia • duża ilość wnioskujących o środki unijne; • migracja zarobkowa mieszkańców wsi, rozszerzenie rynku pracy w związku z uczestnictwem Polski w UE; • wysokie bezrobocie zwłaszcza na obszarach wiejskich; • niskie kwalifikacje osób bezrobotnych, szczególnie z terenów wiejskich; • duże problemy ze zmianą mentalności osób bezrobotnych z terenów wiejskich; • wolno powstająca na wsi w stosunku do miast infrastruktura techniczna; • spadająca dochodowość gospodarstw rolnych; • negatywne skutki rozwoju mediów: internetu, telewizji mogące powodować degradację społeczeństwa; • zbyt niska ilość funduszy własnych gminy mogących stanowić udział własny w przedsięwzięciach z udziałem środków unijnych.

5. Cel i opis przedsięwzięcia

Mieszkańcy sołectwa niemalże jednomyślnie zdecydowali, że najważniejszym celem do zrealizowania jest integracja społeczna mieszkańców kształtująca się wokół odnowy wartości zdrowotnych, społecznych i kulturalno - edukacyjnych. Odnowa ukierunkowana ma być na zwalczanie patologii i rozwój społeczny mieszkańców wsi. Współczesne czasy, rozwój internetu, szybki dostęp do informacji powodują, że społeczeństwo, a zwłaszcza młodzież szybko odwraca się od tradycyjnych wartości, często tworząc nieformalne grupy, które mają negatywny wpływ na swoich członków. Młodzież bardzo szybko rozpoczyna inicjację nikotynową, alkoholową i narkotykową. Jedną z możliwości zapobiegania tym zjawiskom jest zaangażowanie społeczeństwa w działania związane ze sportem, rekreacją,

turystyką, oraz działania ukierunkowane na edukację, kulturę i rozwój społeczny. Działania te ukierunkowane są na wychowanie oraz na pobudzenie aktywności lokalnej. Mieszkańcy chcą osiągnąć ten cel poprzez budowę boiska i placów zabaw, a niedalekiej przyszłości świetlicy wiejskiej. Sprawí to, że będą nie tylko miejsca zawodów sportowych i rekreacyjnych, ale także miejscem innych spotkań o charakterze edukacyjnym i kulturowym - integrującym społeczność lokalną. Rada Sołecka, Rada Parafialna, lokalny samorząd i firmy prywatne z terenu gminy Prabuty tworzą wspólną koalicję, której celem jest przeprowadzenie tak ważnych dla społeczności inwestycji. Przy boisku sportowym będą odbywały się festyny wiejskie oraz okolicznościowe imprezy z okazji dnia dziecka, dożynek i innych imprez rekreacyjno-kulturalnych w zależności od pomysłowości, inicjatywy i potrzeby lokalnej społeczności. Mieszkańcy wsi zdają sobie sprawę, że sport, rekreacja oraz działania edukacyjno – kulturowe są jednym z najważniejszych elementów rozwoju ludzi młodych i najskuteczniejszym sposobem utrzymania dobrej kondycji zdrowotnej oraz komunikacji społecznej wszystkich mieszkańców wsi.

W rozwoju człowieka niebagatelne znaczenie ma aktywność ruchowa, zwłaszcza w dzieciństwie, kiedy jest niezbędna dla prawidłowego rozwoju. Aktywność fizyczna w dużym stopniu decyduje o stanie zdrowia, jej brak zwłaszcza u dzieci i młodzieży zakłóca w dużym stopniu prawidłowy rozwój.

Aktywność ruchowa poprzez zabawy, ćwiczenia, uprawianie różnych dyscyplin sportu i rekreacji wpływa na poprawę zdolności wysiłkowej, sprawności i umiejętności fizycznych, zapobiegania powstawaniu chorób cywilizacyjnych (poprawa sprawności układu krążenia, ruchowego, oddechowego, przeciwdziałania stresu psychicznego), zwiększenia zdolność do pracy fizycznej i umysłowej.

Nie ma żadnego innego sposobu wspomagania zdrowia - ani skomplikowane procedury psychoterapeutyczne, najlepsze odżywianie lub leki nie zastąpią w żadnej mierze ruchu.

"...ruch jest w stanie zastąpić każdy lek, ale żaden lek nie zastąpi ruchu. " - więc ruch i aktywność fizyczna są fundamentem i podstawą zdrowia. Aktywność ruchowa dziecka, spędzającego znaczną część życia w szkole i w domu, zależy w znacznej mierze od bezpośredniego otoczenia, tj.: szkoły, lekarza szkolnego / rodzinnego, nauczyciela oraz od infrastruktury sportowo-rekreacyjnej zagospodarowania terenu jego bezpośredniego miejsca nauki i zamieszkania. Aktywność ruchowa winna być dostosowana do płci, wieku, budowy

ciała i wtedy jest gwarantem wysokiej wydolności organizmu i zdrowia.

Bardzo ważnym elementem rozwoju wsi oprócz aktywności ruchowej jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez pobudzenie aktywności środowisk lokalnych na rzecz ekologii, promocji i rozwoju tradycyjnych wartości związanych z miejscową specyfiką oraz rozbudową infrastruktury technicznej. W 2018 roku rozpoczęto budowę wodociągu i kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni w Prabutach. Obecnie niezbędnym elementem centrum wsi jest świetlica wiejska i wiata sportowo- rekreacyjna z parkingami i niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, której budowa w powiązaniu z boiskiem sportowym, placem zabaw, plenerowym miejscem spotkań tworzyć będzie przestrzeń publiczną. Przestrzeń publiczna wsi Stańkowo uzupełniona jest wcześniej wybudowanym oświetleniem ulicznym, przystankami autobusowymi i chodnikami przy okazji przebudowy drogi wojewódzkiej 521, łączącej Kwidzyn z Iławą. Planuje się też budowę kolejnych parkingów przy boisku oraz dojazdu i parkingów przy świetlicy. Podjęte działania mają na celu stworzenie centrum wsi o wszechstronnych funkcjach użytkowych. Przyświeca im jeden nadrzędny cel stworzenie ogólnie - dostępnej, niekomercyjnej przestrzeni publicznej. Mieszkańcy zdecydowali, że trzon grupy zajmującej się organizowaniem działań w ramach projektu stanowić będzie Rada Sołecka uzupełniana w zależności od potrzeby osobami z zewnątrz oraz merytoryczni pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Prabuty. W budżecie gminy na 2018 rok zagwarantowane są wydatki na budowę wodociągu i kanalizacji oraz na przygotowanie dokumentacji polegającej na utworzeniu przestrzeni publicznej poprzez budowę świetlicy wiejskiej z wyposażeniem z niezbędną infrastrukturą.

6. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych oraz przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w sołectwie Stańkowo.

Planowane zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną	Cel	Harmonogram realizacji	Kwota	źródła jej uzyskania
Opracowanie aktualizacji planu odnowy Miejscowości na lata 2009 - 2025	Określenie głównych celów działania : utworzenie niekomercyjnej przestrzeni publicznej Poprawa infrastruktury, integracja społeczności lokalnej	2018	Bez kosztów	-----
Utrzymanie i pielęgnacja boiska sportowego.	Poprawa infrastruktury oraz szerzenie kultury fizycznej wśród mieszkańców, integracja społeczności lokalnej	Praca ciągła	10 tys. zł	Środki własne 10
Utrzymanie i pielęgnacja placu zabaw	Poprawa infrastruktury, integracja społeczności lokalnej	Praca ciągła	5 tys. zł	Środki własne
Utworzenie lokalnego stowarzyszenia	Integracja społeczności lokalnej	2019	5 tys. zł	własne
Utrzymanie i pielęgnacja miejsca integracji społeczności lokalnej, ławo-stoły	Integracja społeczna	Praca ciągła	5 tys. zł	Własne
Porządkowanie parku	Poprawa infrastruktury, integracja społeczności lokalnej	2018	Praca własna	własne
Porządkowanie cmentarza	Poprawa infrastruktury, integracja społeczności lokalnej	2018	Praca własna	Własne
Organizacja imprez sportowo – rekreacyjnych i okolicznościowych	Rozwój sportu, rekreacji i turystyki, integracja społeczności lokalnej	2018 Praca ciągła	10 tys. zł rocznie	Własne
Budowa świetlicy wiejskiej z niezbędną infrastrukturą wyposażeniem	Poprawa jakości życia, stwarzanie warunków do integracji społeczności lokalnej, edukacja, kultura. Utworzenie niekomercyjnej	2018 – 2025	490 tyś	Własne 70 000 PROW 320 0000

	przestrzeni publicznej			
--	------------------------	--	--	--

Plac, na którym jest boisko, plac zabaw i będzie realizowane przedsięwzięcie

